

ה"ת 41866/04/17 - אשר מנשירוב, רחל מנשירוב, סבטלנה מנשירוב, ירדנה מנשירוב נגד פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 41866-04-17 מנשירוב ואח' נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט זיו אריאלי
מבקשים

1. אשר מנשירוב
2. רחל מנשירוב
3. סבטלנה מנשירוב
4. ירדנה מנשירוב

נגד
משיבה

פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

החלטה

בפני בקשה להחזרת תפוס.

רקע וטענות הצדדים:

1. נגד המבקש 1 הוגש ביום 20.9.16 כתב אישום המייחס לו מספר עבירות של קבלת דבר במרמה, שימוש במסמך מזויף, קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה וכן עבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון. יצוין כי במקביל הוגש כתב אישום בבית המשפט המחוזי נגד מי שנטען כי היא שותפתו של המבקש 1, גב' פאינה זילברט (להלן: זילברט).

2. כתב האישום נגד המבקש 1 מפרט, במספר אישומים, מעשי מרמה לכאורה בהם נטל המבקש 1 חלק, ובמסגרתם הוצגו בפני רוכשים מצגים כוזבים, לפיהם דירות שונות עומדות למכירה באופן חוקי. בפועל, בעלי הזכויות בדירה לא ידעו על עסקאות המכירה. המבקש 1 וזילברט קיבלו מהרוכשים את התמורה בגין "רכישת" הדירות, ושילשלו את התמורה לכיסם. כעולה מכתב האישום, המבקש 1 שילשל לכיסו בשל עסקאות המכירה סכום של כ- 938,000 ₪.

3. במסגרת כתב האישום ציינה המשיבה, כי ככל שיורשע המבקש 1, מתבקש חילוטו של רכוש אשר נטען כי שוויו מהווה חלק משווי הרכשו בו נעברו העבירות או שהושג (במישרין או בעקיפין) כתוצאה מביצוע העבירות. בין היתר, התבקש חילוטו של רכב מסוג מרצדס הרשום על שם המבקשת 3 ואשר מצוי

ברשותו של המבקש 1; עוד התבקש חילוטו של רכוש אשר נתפס בכספת בבנק לאומי. הכספת רשומה על שמו של המבקש 1 והמבקשת 3, ובה מצויים תכשיטים, הכל כמפורט בסעיף 2 לבקשת החילוט. על פי הערכת שמאי מטעם המשיבה - שווי התכשיטים שבכספת הוערך בכ- 163,000 ₪.

4. הבקשה הוגשה מטעם המבקש 1, רעייתו (המבקשת 3) וכן בני משפחה נוספים. על פי הטענה, "חלק גדול מהתכשיטים שנתפסו על ידי המשיבה - שייכים למבקשים 2-4". עוד נטען כי לא התקיימו התנאים המנויים בסעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי, ומכאן שהמשך החזקת התפוסים - אינה כדין. בדיון הוסיף ב"כ המבקשים וטען כי התכשיטים נקנו לפני שנים רבות, ואין כל אינדיקציה בחומר הראיות המלמדת כי התכשיטים נרכשו בכספים שמקורם בעבירה או כי התקיים בהם מי מהתנאים הקבועים בסעיף 3(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון.

5. המשיבה מתנגדת לבקשה. נטען כי לפי סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון - ניתן להורות על חילוט מתוך "רכושו של הנדון", גם אם הרכוש אינו רכוש הקשור לעבירה. אשר למידתיות הפגיעה - נטען כי אין המדובר בחפץ אשר החזקתו בידי המשיבה גורמת לירידה בערכו (בשונה מרכב, למשל). מדובר בתכשיטים שהוחזקו בכספת בבנק, כך שיש להניח כי אין המדובר בתכשיטים המצויים בשימוש יום-יומי. בדיון בפני הפנה ב"כ המשיבה להודעתו של המבקש 1 מיום 14.9.16, שם נשאל לגבי התכשיטים שנתפסו בכספית, והשיב כי "הכל שלנו". נטען, כי הכספת רשומה על שם המבקש 1 ורעייתו, וכי לשניהם גישה לכספת.

6. ב"כ המבקשים הגיש בנוסף הערכה שמאית, המבססת לענתו את העובדה כי מדובר בתכשיטים המצויים בידי המשפחה מזה שנים רבות (חוות הדעת כאמור, אשר הוגשה מטעם המבקשים, מתייחס לבדיקה ולהערכה אשר בוצעו באמצע שנת 2012).

דין והכרעה:

7. לאחר שעיינתי במסמכים שהוגשו מטעם הצדדים ושמעתי את טענות הצדדים, נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות.

8. המסגרת הנורמטיבית מבוררת למדי. סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, קובע כי (ההדגשה אינה

במקור):

"(א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 3 או 4, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש יחולט רכוש מתוך רכושו של הנידון בשווי של רכוש שהוא -

(1) רכוש שנעברה בו העבירה, וכן רכוש ששימש לביצוע העבירה, שאיפשר את ביצועה או שיועד לכך;

(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.

(ב) לענין סעיף זה, "רכושו של הנידון" - כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו".

9. הנה כי כן - ככל שירשע המבקש 1 בביצוע עבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, בשווי של למעלה מ- 900,000 ₪ (כמיוחס לו בכתב האישום), הרי שתקום הסמכות להורות על חילוט רכוש של המבקש 1, בשווי הסכום הנ"ל - בין אם היה הרכוש מעורב בדרך כלשהיא בביצוע העבירות מושא כתב האישום ובין אם לאו. משכך, הרי שטענת ב"כ המבקשים, כי התפוסים לא נרכשו בכספי עבירה - אינה נדרשת לשם הכרעה אם להותיר את התפוסים בידי המשיבה אם לאו.

10. בשים לב לעובדה כי בידי המשיבה קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון [עובדה אשר אינה במחלוקת], ולנוכח העובדה כי שווי התכשיטים התפוסים נמוך לאין שיעור משווי העבירות המיוחסות למבקש 1 - הרי שהשאלה העיקרית הדרושה להכרעה היא אם קיימות ראיות לכאורה לפיהם התכשיטים התפוסים הינם "רכושו של הנדון" (כמשמעותו בסעיף 21 (ב) לחוק איסור הלבנת הון).

11. בהקשר זה יצוין, כי הוראת סעיף 21(ב) מגדירה את "רכושו של הנדון" כרכוש המצוי בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו. בענייננו, נראה על פניו כי התכשיטים התפוסים אינם מסוג התכשיטים המצויים בהכרח בשימוש של המבקש 1 [המדובר בתכשיטים הכוללים עגילים, שרשראות וכו']. אלא שאף שאלת השימוש אינה רלבנטית לענייננו, לפחות לא בשלב זה של ההליך. התכשיטים נתפסו בכספת שאין מחלוקת כי המבקש 1 מחזיק, בסניף הבנק בו מתנהל חשבונו.

12. במהלך חקירתו של המבקש 1 במשטרה (ביום 14.9.16) נשאל המבקש 1 ביחס לכספת ולתכולתה:

"ש. של מי הכספת הזאת?

ת. שלי ושל אשתי. הכספת הייתה בבנק לאומי בקרית מוצקין והועברה לקרית אתא לבנק לאומי, יש לי אותה יותר מעשרים שנה.

ש. של מי התכולה של הכספת?

ת. שלי ושל אשתי ושל הילדים. תכף תגיד שגנבתי דירות. האם זה פשע שיהיה לי

כספת?

ש. למי יש גישה לכספת?

ת. לי ולאשתי.

ש. מה יש בכספת הזאת?

ת. יש זהב, מה יכול להיות, קצת כסף, עגילים, טבעות תכשיטים. אני יביא את השמאות ואת הביטוח על התכשיטים.

ש. של מי כל התכשיטים?

ת. הכל שלנו

...

ש. מי רכש את התכשיטים שיש בכספת?

ת. אני אשתי."

13. הנה כי כן - על פניו, הוכח לכאורה כי התכשיטים התפוסים עונים על כל שלוש ההגדרות האפשריות להגדרת התיבה "רכושו של הנדון" - הם מצויים בחזקתו של המבקש 1, בשליטתו ובכספת בחשבונו. המבקש אף אישר בחקירתו כי רכש את התכשיטים.

14. אמנם, נראה כי עולה טענה [וייתכן כי תעלה בהמשך, ביתר שאת וביתר פירוט] שגם לאחרים ישנן זכויות כלשהן בתכשיטים התפוסים. בכך אין כדי לגרוע מזכויותיו של המבקש בתפוסים. דומה כי יש להשאיר את ההכרעה בשאלת הזכויות בתפוסים לשלב המתאים, ולאחר שתונח תשתית ראיתית מתאימה להכרעה [לרבות הגשת תצהירים של הטוענים לזכות בתפוסים, ובירור עובדתי מלא - ראה הפרוצדורה לבירור המפורטת בתקנות הסמים (סדרי דין לענין חילוט רכוש), תש"ן-1990].

15. המסקנה המתבקשת עד כה היא, כי אכן בידי המשיבה סמכות לתפוס את התכשיטים אשר נתפסו בכספת של המבקש 1, לצורך הבטחת חילוטם - היה ויורשע המבקש 1 בעבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון. בכך לא מסתיים הדיון, שכן ההלכה הפסוקה מבהירה, כי לא הרי קיומה של עילת תפיסה כהרי המשך ההחזקה בתפוסים [ר' למשל בש"פ 342/06 **לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.3.2006)].

16. השאלה הנדרשת להכרעה בהקשר זה הינה כפולה - ראשית, אם המשך התפיסה משרת תכלית המשתלבת עם מקור סמכות התפיסה; שנית, אם ניתן לשחרר את התפוסים בתנאים ובאופן ששיגו איזון בין תכלית התפיסה מחד לבין מימוש זכות הקנין של המבקש 1, מאידך.

17. התשובה לשאלה הראשונה היא בחיוב. כאמור, עילת התפיסה של התכשיטים היא לשם הבטחת חילוטם. זו העילה היחידה לתפיסתם, ולא חל כל כרסום או חולשה בעוצמתה של העילה מרגע תפיסתם ועד להגשת כתב האישום בעניינו של המבקש 1. לעת הזו, כאמור, בידי המשיבה ראיות לכאורה לביסוס אשמתו של המבקש 1, גם בעבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון. במלים אחרות - החזקת

התכשיטים התפוסים בידי המשיבה משרתת את התכלית לשמה נתפסו.

18. אשר לשאה השניה, הרי שהיא מתמקדת באפשרות להורות על שחרור התפוסים בתנאים. כפי שנקבע בפסיקה, בהכרעה בשאלה זו יש לשקול את היקף הפגיעה בזכות הקניין (בשים לב לכך שחזקת החפות עדיין עומדת לזכות המבקש 1), את מידת הסכנה לפגיעה בתכלית התפיסה, את אלמנט הזמן והתמשכות ההליכים, וכן את האפשרות להבטיח את תכלית התפיסה באמצעים מידתיים יותר, אשר פגיעתם בזכות הקניין פחותה.

19. האיזון בין השיקולים שהובאו לעיל מוליך אותי למסקנה, כי הכף נוטה לטובת המשך החזקת התכשיטים התפוסים בידי המשיבה. לעניין זה יש לתת את הדעת לכך ששווי התכשיטים התפוסים עומד על פחות מ-1/6 מהיקף העבירה המשוער; התכשיטים הפוסים אינם נכסים פסידיים ואינם מאבדים מערכם בשל המשך החזקתם על ידי המשיבה [בשונה, למשל, מכלי רכב, מלאי עסקי וכו']. במלים אחרות - מידת הפגיעה בזכות הקניין אינה גבוהה באופן מיוחד, והיא מסתכמת בפגיעה ב'זכות השימוש' במהלך תקופת משפטו של המבקש 1. מכל מקום, לא התרשמתי כי המשך תפיסת התכשיטים תגרום למי מהמבקשים לנזק בלתי הפיך; מאידך, ככל שישוחרר התפוסים ויוחזרו לידי המבקשים - קיים סיכון של ממש כי תכלית החילוט - תסוכל.

20. אמנם, ייתכן כי ככל שיחלוף הזמן ומשפטו של המבקש 1 לא יתקדם - יהיה בכך כדי לשנות את נקודת האיזון ולהטות את הכף לטובת שחרור התפוסים ולהשיבם לידי המבקשים - כולם או חלקים. ואולם בשלב זה נקודת האיזון נוטה באופן מובהק לטובת המשך החזקת התפוסים בידי המשיבה.

סוף דבר, הבקשה נדחית. התכשיטים ישארו תפוסים בידי המשיבה עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו של המבקש 1.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ד' סיוון תשע"ז, 29 מאי 2017, בהעדר הצדדים.